

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України
"Про судоустрій і статус суддів" щодо врегулювання питання оплати праці
працівників судів"

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Відповідно до статті 6 Конституції України державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову.

Згідно з частиною четвертою статті 6 Закону України "Про державну службу" особливості правового регулювання державної служби в системі правосуддя визначаються законодавством про судоустрій і статус суддів.

Враховуючи викладене та зважаючи на особливості правового статусу працівників системи правосуддя, з метою дотримання принципу незалежності судової гілки влади питання оплати праці працівників судів як окремої категорії службовців має бути врегульовано спеціальним законом, тобто Законом України від 02.06.2016 № 1402-VIII "Про судоустрій і статус суддів".

Для прикладу середня заробітна плата працівників апаратів апеляційних та місцевих судів у 2019 році становила 17 858 грн, у якій 70 відсотків становили додаткові виплати.

При цьому у 2020 році середня заробітна плата працівників апаратів апеляційних та місцевих судів становила 13 692 грн, у якій понад 50 відсотків становили додаткові виплати.

Проектом акта пропонується забезпечити конкурентоспроможність заробітної плати працівників судів шляхом запровадження єдиних підходів до розрахунку розмірів посадових окладів працівників апаратів судів.

За попередніми розрахунками після прийняття проекту закону середня заробітна плата працівника апарату суду становитиме 27 823 грн, у якій лише 20 відсотків від посадового окладу становитиме премія відповідно до Закону України "Про державну службу".

Для реалізації цього законопроекту у Державному бюджеті України на 2022 рік необхідно додатково передбачити видатки у сумі 6 530 млн гривень.

Такі зміни мають забезпечити прогнозований, стабільний та справедливий рівень заробітної плати кваліфікованих працівників, який не буде залежати від економії фонду оплати праці та встановлення стимулюючих виплат.

Крім того, враховуючи особливості правового статусу працівників системи правосуддя, з метою дотримання принципу незалежності судової гілки влади питання оплати праці державних службовців та працівників патронатних служб судів як окремої категорії службовців має бути врегульовано спеціальним законом, тобто Законом України від 02.06.2016 № 1402-VIII "Про судоустрій і статус суддів".

З огляду на зазначене, законопроектом також передбачається внесення відповідних змін до Закону України "Про державну службу".

2. Мета і завдання прийняття проекту

Проект закону розроблено з метою врегулювання питання оплати праці працівників судів та створення належних умов для функціонування судів, гарантованих Конституцією України.

3. Загальна характеристика та основні положення проекту

Проектом акта передбачено внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" № 1402-VIII, яким вирішується питання належної оплати праці працівників судів. Проектом вирішується також проблема соціальної нерівності у оплаті праці вищевказаних працівників та запобігання корупційним ризикам, які можуть виникати при нарахуванні стимулюючих виплат.

На сьогодні посадові оклади працівників органів судової влади є значно нижчими ніж у працівників інших гілок влади та приватного сектору, що спричиняє масовий відтік кваліфікованих кадрів. Для здійснення мінімально конкурентного фінансового забезпечення працівникам нараховуються стимулюючі виплати, розмір яких подекуди є більшим ніж посадовий оклад. За статистичними даними Державної судової адміністрації України наразі більшу частину від заробітної плати працівників становлять стимулюючі виплати, в той час коли посадовий оклад у складі середньої заробітної плати працівників апаратів становить лише 30-40 відсотків. Варто відзначити, що право встановлювати стимулюючі виплати, у межах економії фонду оплати праці, належить до дискреційних повноважень керівників державної служби в судах, що в свою чергу спричиняє непрозорі принципи здійснення оплати праці. Корупційні ризики, які виникають при цьому ставить працівників у нерівне становище у оплаті їхньої праці.

Проектом пропонується встановити прозорі умови оплати праці шляхом збільшення посадових окладів працівників органів судової влади та скасування можливості нарахування їм додаткових стимулюючих виплат, що забезпечить належний рівень оплати праці та рівні умови для всіх працівників.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Нормативно-правовими актами у відповідній сфері правового регулювання є Конституція України, Закони України "Про судоустрій і статус суддів" та "Про державну службу".

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Проект Закону потребує додаткових витрат з Державного бюджету України.

Фінансово-економічне обґрунтування додається.

Фінансування вищезазначених видатків пропонуємо здійснити за рахунок очікуваного збільшення податкових надходжень на суми, зазначені у фінансово-економічному обґрунтуванні.

6. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, які стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

7. Прогноз соціально-економічних наслідків прийняття проекту

Законопроект розроблено з метою правового врегулювання питань оплати праці працівників судів.

Народні депутати України

**Демченко С.О.
та інші**

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Демченко Сергій Олексійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000002B1F2F00CF368E00
Дійсний до: 13.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 244д9/1-2021/349553 від 11.11.2021

707187